

αλγούσης χώρας 6 μέχρις 8 βδέλλας, ή αικύας τινάς. 'Εάν ή νόσος επιμένη επιζητήσων αρμόδιον ιατρὸν καὶ μακρὰν ὄντα.

ΠΑΙΔΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΗΣ ΦΥΣΕΩΣ

Ζ. Ω. Α.

ΚΕΦ. ΚΒ'. — ΑΙ ΧΕΙΡΕΣ ΤΩΝ ΖΩΩΝ.

Καίτοι τὰ λοιπὰ ζῶα δὲν ἔχουσι χεῖρας, ἔχουσιν ὅμως διάφορα μέρη τὰ ὁποῖα μεταχειρίζονται ὅπως πράττωσι τινὰ ἐκ τῶν ὧσων ἡμεῖς πράττομεν διὰ τῶν χειρῶν. Περὶ τούτων θὰ εἰπώμεν ἐν τῇ παρόντι κεφαλαίῳ.



Ὁ κύων μεταχειρίζεται τὸ στόμα αὐτοῦ ἵνα κρατῇ τὰ ἀντικείμενα, ὡς πολλάκις τὸν βλέπομεν τοῦτο ποιοῦντα. 'Εν ἐτέρῳ κεφαλαίῳ εἰπομεν πῶς ἡ ἀγελάς καὶ ὁ ἵππος μασσῶσι τὸν χόρτον. Τοῦτο λαμβάνουσι διὰ τῶν ἐμπρο-

σθίων ὀδόντων, ὥστε οὗτοι χρησιμεύουσιν αὐτοῖς ἀντὶ χειρῶν. Καὶ τὰ χεῖλη αὐτῶν τὸ αὐτὸ ἔργον ἐκτελοῦσιν. Ὁ ἵππος συνάγει τὴν βρώμην ἐν τῷ στόματι μετὰ τῶν χειλέων του. Καὶ ἄπτονται τῶν πραγμάτων τὰ ζῶα διὰ τῶν χειλέων των ὡς ἡμεῖς ποιοῦμεν διὰ τῶν ἄκρων τῶν δακτύλων. Πολλάκις ὁ ἵππος καθαρίζει τὴν τροφήν διὰ τῶν χειλέων του ὡς ἡμεῖς διὰ τῶν χειρῶν. Καὶ σύρτην σύρει διὰ τῶν προσθίων ὀδόντων πολλάκις ὅταν θέλῃ νὰ ἐξέλθῃ τοῦ σταύλου του. Ὑπῆρχε δὲ ἵππος ὅστις κρατῶν τὸν βραχίονα τῆς ἀντικλίας ἤντλει ὕδωρ ἐν τῇ δεξαμενῇ ἐξ ἧς ἔπινε· τοῦτο ἐγένετο εἰς βοσκὴν πολλῶν ἵππων· τὸ δὲ περιέργον, ὅταν οἱ ἄλλοι ἵπποι ἤθελον νὰ πῶσιν ἐκέντων τὸν ἵππον τοῦτον ὅστις ἐγίνωσκε πῶς νὰ ἀντλή καὶ δὲν τὸν ἄφινον εἰς ἡσυχίαν μεχρὶσθῇ ἤντλει ὕδωρ.

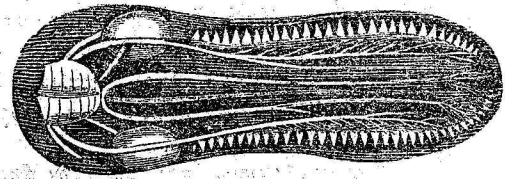
Οἱ πίθηκοι ἔχουσι τέσσαρά τινά ἀντὶ χειρῶν. Διὰ τούτων ἐπιτηδεύει ἀναρριχῶνται. Εἰσὶ τινὰ εἶδη πιθήκων, μεταχειριζόμενοι τὰς οὐράς αὐτῶν εἰς ἀναρρίχησιν ὡς πέμπτην χεῖρα.

Ἡ γαλῆ μεταχειρίζεται ἀντὶ χειρῶν ἐνίοτε τοὺς πόδας τῆς διὰ τῶν ὀξέων ὀνύχων των, ἐνίοτε τοὺς ὀδόντας, καὶ πολλάκις συναμφοτέρω.

Τὸ ράμφος τοῦ πτηνοῦ χρησιμεύει αὐτῷ ἀντὶ χειρὸς· συνάγει μετ' αὐτοῦ τὴν τροφήν του. Τὸ κολύβριον πτανὸν ἔχει λίαν μακρὸν ράμφος, ἐν αὐτῷ δὲ μακρὰν λεπτὴν γλώσσαν, διὰ τῆς ὁποίας ἐκμυζᾷ τὸ ἐν τῷ βάθει τῶν ἀνθέων μέλι.

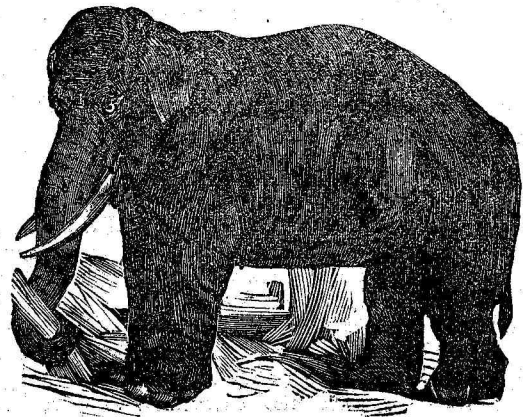
Τὸ ράμφος τῆς νήσσης εἶναι ἰδιορρόθμως κατεσκευασμένον. Γινώσκατε ὅτι λαμβάνει τὴν τροφήν τῆς ὑπὸ τὸ ὕδωρ ἐν τῇ λάσπῃ· δὲν δύναται ἐπομένως νὰ ἴδῃ τί λαμβάνει· ἐργάζεται διὰ τῆς αἰσθήσεως, ἔχει δὲ

νεῦρα ἐν τῷ ράμφει τῆς πρὸς τοῦτο. Παρατιθέμεν εἰκόνα τοῦ ράμφους, δεικνύουσαν τὰ ἐν αὐτῷ διακλα-

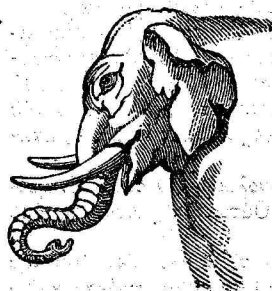


διζόμενα νεῦρα. Βλέπετε τὴν σειρὰν αἰχμηρῶν τινῶν πραγμάτων γύρω τοῦ ράμφους; Φαίνονται ὡς ὀδόντες, ἀλλὰ δὲν εἶναι ὀδόντες· ἡ νήσσα δι' αὐτῶν εὐρίσκει τὴν τροφήν τῆς οὕτω πως· ρίπτει τὸ ράμφος ἐν τῷ βορβόρῳ, ἅμα δὲ τὸ ἀνυψῶσθ, εἶναι πλήρες βορβόρου. 'Εν τῷ βορβόρῳ ὑπάρχουσι πράγματα ἐκ τῶν ὁποίων ἡ νήσσα τρέφεται. Τὰ νεῦρα λέγουσιν εἰς τὴν νήσσαν ποῖα εἰσὶ τὰ καλὰ· τὰ λοιπὰ ἀφίνει νὰ ἐξέλθωσι διὰ τῶν κενῶν διαστημάτων. Εἶναι εἶδος κοσκινίσματος, ἐν τῷ ὁποίῳ τὰ νεῦρα φροντίζουν νὰ μὴ διαφύγῃ τι καλόν.

Ἐν τῶν σημαντικωτέρων πραγμάτων ἀντὶ τῆς χειρὸς εἶναι ἡ προβοσκὴ τοῦ ἐλέφαντος. Διὰ ταύτης φέρει βαρέα κτυπήματα· ἐκκόπτει κλάδους δένδρων ἢ καὶ ἐκρίζονε ταῦτα συστρέφων αὐτὰ ὡς πράττει ἐν τῇ παρατιθεμένῃ εἰκόνι. Διὰ ταύτης φέρει τὸ νεογνόν



του. Ἀλλὰ καὶ λεπτὰ ποιεῖ ὁ ἐλέφας διὰ τῆς προβοσκίδος του. 'Εν τῇ εἰκόνι ταύτῃ βλέπετε εἶδος δα-



κτύλου· εἰς τὴν ἄκραν τῆς προβοσκίδος· διὰ τούτου τὸ τεράστιον τοῦτο ζῶον δύναται νὰ ποιῇσῃ ποικιλίαν μεγίστην πραγμάτων. Δι' αὐτοῦ λαμβάνει μικρὰ τεμάχια ἄρτου, καὶ ἄλλα εἶδη τροφῆς τὰ ὁποῖα τῷ προσφέρονται, καὶ τὰ φέρει εἰς τὸ στόμα του. Δύναται νὰ λάβῃ νόμισμα ἐκ τοῦ ἐ-

δάφους εὐκόλως ὅσον ἡμεῖς διὰ τῶν δακτύλων ἡμῶν. Ἐλέφας ποτὲ ἔλαβε διὰ τοῦ μικροῦ τούτου δακτύλου μᾶστιγα καὶ τὴν μετεχειρίζετο τοσούτον ἐπιτηδεύει ὡς ἀμαξήλατος πρὸς μεγάλην τέρψιν τῶν θεατῶν.

